

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1005/880

28/2/2005

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

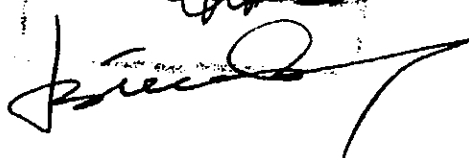
Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 21/2/2005 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T.C. M. M. BAŞKANLIĞI	
Talep No.	- Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Bakanlığı - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bileşim ve Teknoloji Bakanlığı
Ekos. Kom.	- Dışişleri
Tarih	4-3.2005 1/983
E. Başbakan	E. D. Başbakan

GEREKÇE

Ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkeleri ile arasındaki siyasi, ekonomik, sosyal, kültür, bilim ve teknoloji alanlarındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla, 1998 yılında Dışişleri Bakanlığı tarafından "Latin Amerika'ya Açılım Planı" yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Plan çerçevesinde ülkemiz, bölge ülkeleriyle ikili ilişkilerimizin olduğu kadar çok taraflı bölgesel örgütlerdeki mevcudiyetimizin de geliştirilmesini teminen, Amerika Devletleri Örgütü'ne (ADÖ), 7 Temmuz 1998'de Daimi Gözlemci statüsünde üye olmak üzere başvurmuştur. Başvuru, 16 Eylül 1998'de kabul edilerek "daimi gözlemci ülke" statüsü kazanılmıştır.

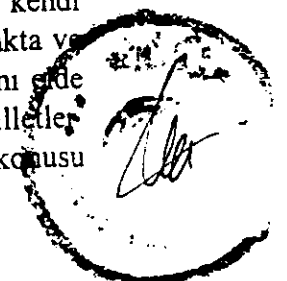
Merkezi Vaşington'da bulunan Amerika Devletleri Örgütü (ADÖ), 30 Nisan 1948'de kurularak, 13 Aralık 1951'de faaliyete geçmiştir. Bölgesel barış ve güvenliğin yanısıra, ekonomik ve toplumsal kalkınmayı geliştirmeyi amaçlayan ADÖ'nün halihazırda 35 üyesi mevcut olup, Türkiye ile birlikte 56 gözlemci ülkesi bulunmaktadır.

ADÖ ile ilişkilerimiz bakımından daha kurumsal bir temel oluşturulması ve ilişkilerimizin hukuki bir zemine oturtulabilmesi düşüncesiyle, kamu kurum ve kuruluşlarımızdan da alınan görüş ve öneriler doğrultusunda hazırlanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşması" 25 Ağustos 2004 tarihinde, Vaşington'da, Vaşington Büyükelçimiz Faruk Loğoğlu tarafından imzalanmıştır.

"Daimi Gözlemci Statüsü"nün tanınması ile bölge dışındaki ülkelerin ADÖ'nün toplantılarına katılmalarına ve başlıca komitelerinin çalışmalarını takip edebilmelerine imkan sağlanmaktadır. Daimi Gözlemci statüsündeki üyeler, ADÖ çerçevesinde eğitim olanakları temin etmek, uzmanlık hizmetleri sunmak, araç-gereç ve nakit katkılar sağlamak suretiyle işbirliğinde de bulunabilmektedirler. Bu statüdeki ülkelerin Örgüte karşı mali yükümlülükleri olmayıp, sadece katıldıkları projelere maddi katkıda bulunmaktadır.

Malumları olduğu üzere, ABD ve AB ülkeleri Latin Amerika pazarında rakip durumdadırlar. Bölge, 2003 yılında 36 milyar ABD Dolar tutarında yabancı yatırım çekmiş olup, toplam ticaret hacmi 700 milyar ABD Doları civarındadır. Ülkemiz de dış pazarlara açılma stratejisi çerçevesinde, Latin Amerika'daki bölgesel örgütlerle olan ilişkilerini geliştirme çabası içindedir. "Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşması"nın da bu gayretlerimize olumlu katkılarda bulunacağı, ADÖ üyesi ülkeler ile siyasi, ticari ve ekonomik ilişkilerimiz bakımından yararlı sonuçlar vereceği değerlendirilmektedir. Ülkemizin, AB ile Gümrük Birliğinden kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde AB ile Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) mevcut olan Şili, Meksika gibi ADÖ ülkeleriyle serbest ticaret anlaşmaları imzalaması konusundaki çalışmalar da bir yandan sürdürülmektedir.

Türkiye'nin siyasi, sosyal, kültürel ve özellikle de ekonomik ve ticari açılardan dünya ülkeleri ile giderek gelişen ilişkiler oluşturmayı ve böylelikle küreselleşme sürecinde ciddi mesafe kaydetmeyi öngören hedefleri doğrultusunda Latin Amerika ve Karayipler Havzası ülkeleri ile temaslarını artırdığı malumdur. Bu tür faaliyetlerle Türkiye'ye, "kendi bölgesinin ötesinde kalan dünya meseleleri ile ilgili bir ülke" görüntüsü kazandırılmakta ve ulusal çıkarlarımızın dünyaya izah edilmesinde yeni forumlardan yararlanılması imkanı elde edilmektedir. Bu itibarla, son dönemde gerek Avrupa Birliği gerek Birleşmiş Milletler tarafından önem atfedilen bir uluslararası örgüt konumuna gelen ADÖ ile sözkonusu

Anlaşma çerçevesinde ilişkilerimizin hukuki bir temele dayandırılacağı ve örgüte üye bölge ülkeleriyle işbirliği olanaklarının artacağı düşünülmektedir.

“Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşması”nın yürürlüğe girmesini takiben ülkemizin, Amerika Devletleri Örgütü üyeleriyle; uzman ve bilgi değişimi, araştırma-geliştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, turizm, eğitim, kültür, bilim, teknoloji, doğal afetler, enerji, sosyal gelişim, girişimcilik alanlarında, sanayi, bilişim teknolojileri, planlama ve tarafların karşılıklı olarak arzu edebilecekleri diğer alanlarda işbirliğine, eşgüdümüne ve tecrübe değişimine gitmesine imkan bulunabileceği değerlendirilmektedir.

T/ 830

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AMERİKA DEVLETLERİ ÖRGÜTÜ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARASINDA ÇERÇEVE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

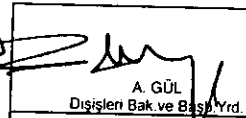
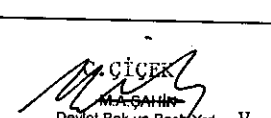
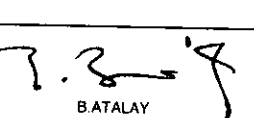
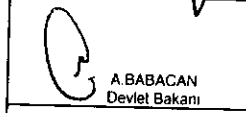
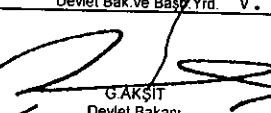
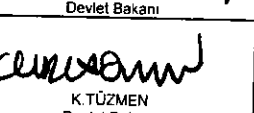
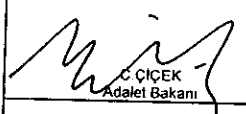
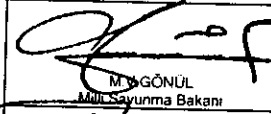
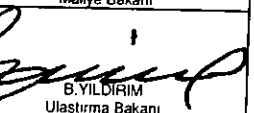
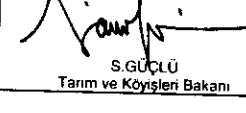
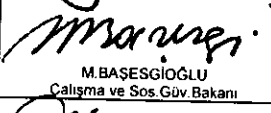
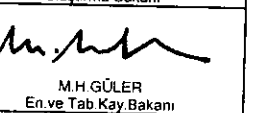
Madde 1- 25 Ağustos 2004 tarihinde Vaşington'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGELEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köylüleri Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Gv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 K. YILMAZ Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-1005

208

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AMERİKA DEVLETLERİ ÖRGÜTÜ GENEL SEKRETERLİĞİ ARASINDA ÇERÇEVE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle Taraflar olarak anılacak Amerikalararası İşbirliği ve Kalkınma Ajansı ("IACD") kanalıyla Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği ("GS/OAS")ve Türkiye Cumhuriyeti,

Amerikan Devletleri Örgütü'nün Daimi Gözlemcisi olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin teknik bilgi ve tecrübesini karşılıklı çıkara dayalı işbirliği projeleri yoluyla paylaşarak OAS üye devletleriyle daha yakın ilişkiler geliştirmek arzusunu gözönünde bulundurarak,

Amerika Devletleri Örgütü'nün (OAS) IACD'yi, Amerikalararası Entegral Kalkınma Konseyi'nin ("CIDP") Stratejik Ortaklık Planı çerçevesindeki ortaklık ve kalkınma projelerinin planlanması ve icrasının teşvik edilmesini, eşgüdümünü, yönetimini ve kolaylaştırılmasını sağlayacak bir oluşum olarak kurmuş olduğunu hatırd tutarak,

IACD'nin temel görevinin, İş Planı'nda tefrik olunduğu üzere, OAS üye devletlerine, Latin Amerika ve Karayip ulusları arasındaki işbirliğine özel vurgu yapılmak suretiyle, kalkınmalarını teknik işbirliği ve eğitim yoluyla hızlandırmaları konusunda yardımda bulunmak olduğunu dikkate alarak,

IACD'nin hedefinin, ekonomik kalkınmanın hızını artırmak ve fakirliğin azaltılması ve sosyal dengesizlik sorunları ile ilgilenmek hususlarında bölgede lider teknik işbirliği ve eğitim tedarikçisi durumuna gelmek olduğunu ve bu görevini Daimi Gözlemci Devletler ile karşılıklı çıkarlara dayalı ortak kalkınma projeleri gerçekleştirmek yoluyla yerine getirmeye çalıştığını gözönünde bulundurarak,

IACD'nin başarısının, bir ölçüde, önemli ve yakın bölgesel ve yerel ilişkiler tesis etmiş ve yeni kalkınma projelerine yardımcı olabilecek Amerika Devletleri Örgütü'nün Daimi Gözlemci Devletleri ile çalışmak konusundaki yeteneğine bağlı olduğunu kabul ederek,

Bir çerçeve anlaşması imzalanmasının ilgili Türk kurumları ve OAS birimleri arasındaki işbirliğini kolaylaştırıp, düzenleyeceğini dikkate alarak,

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

MADDE I AMAÇ

- 1.1. İşbu Anlaşmanın amacı, çevre, sürdürülebilir kalkınma, turizm, eğitim, kültür, bilim, teknoloji, tabi afetler, enerji, sosyal kalkınma, iş geliştirme, sınai kalkınma, bilişim teknolojileri, fiziki planlama ve Taraflarca üzerinde mutabık kalınacak diğer başlıklara ilişkin alanlarda teknik "know-how", bilgi ve uzman değişimi ile eğitim programları, araştırma faaliyetleri ve seminerler düzenlenmesi yoluyla Tarafların gerçekleştirecekleri etkinliklerin eşgüdümü için genel ve özel bir işbirliği mekanizmasının ihdasıdır.

MADDE II Bilgi ve İşbirliği

2.1. Taraflar karşılıklı çıkar sağlayacak faaliyetleri ile ilgili olarak düzenli bir şekilde birbirlerini haberdar edecekler ve işbu Anlaşmanın III. Maddesi'nde tanımlanan ortak çıkar sağlayan konularda yakın işbirliğini temin edeceklerdir. Taraflar ayrıca VI. ve V. Maddeler'de tanımlanan ortak faaliyetlerin icrası veya eşgüdümü amacıyla özel ilişkiler tesis edeceklerdir.

MADDE III

Tarafların Sorumlulukları

3.1. Türkiye Cumhuriyeti,

- a. I. Madde'de tanımlanan karşılıklı çıkara dayalı işbirliği projelerinin tasarımı ve geliştirilmesinde IACD ile birlikte çalışacak,
- b. Ortak işbirliği programlarının geliştirilmesine yönelik muhtelif girişimlerin tanımlanması ve uygulanmasında IACD'yi destekleyecek,
- c. Tarafların ortak hedefleriyle ve işbu Anlaşmanın ve Taraflar arasındaki müteakip anlaşmaların uygulanması ile ilişkili olması durumunda, IACD'ye, talebi üzerine veya uygun görülmesi halinde ilgili belgelerin, politikaların, yasaların v.s. bir örneğini gönderecektir.

3.2. IACD,

- a. I. Madde'de tanımlanan çıkar alanlarına ilişkin program ve projelerin tasarımı ve geliştirilmesinde Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte çalışacak,
- b. OAS Genel Kurulu ve Amerikalararası Entegral Kalkınma Konseyi ("CIDP") tarafından onaylanan programlara ilişkin olarak OAS üye devletlerinde mevcut teknik, sosyal, ekonomik ve/veya kültürel konularda Türkiye Cumhuriyeti tarafından talep edilecek danışmanlık hizmetlerini sağlayacak,
- c. Karşılıklı çıkar alanlarında geliştirilmekte olan IACD programları hakkında Türkiye Cumhuriyeti'ne bilgi verecek,
- d. IACD/OAS kurumlarının teknik toplantılarına, Türkiye Cumhuriyeti'nin bu tür bir toplantıya katılmak istediğine ilişkin ilgisini beyan etmesi durumunda, kuralları müsaade ettiği ölçüde, Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcilerini davet edecek ve,
- e. Ortak çıkar konularına ilişkin Türkiye Cumhuriyeti'nin yazılı mütalaalarını dikkate alacaktır.

MADDE IV

Özel İşbirliği İlişkilerinin Kapsamı

4.1. Taraflar, ortak çıkar alanlarında, aşağıdakilerin dahil olduğu ancak bunlarla sınırlı olmayan özel işbirliği ilişkileri geliştirebilirler:

- a. I. Madde'de tanımlanan ortak çıkarlar temelindeki ortak projelerin geliştirilmesi ve uygulanması,
- b. Taraflar tarafından üstlenilen ortak projelere ilişkin bibliyografya ve bilişim malzemesinin değişimi ile veri tabanlarına ve genel bilgilere erişim,
- c. İki tarafın çıkarına olabilecek tüm planlanan faaliyetler ve çalışma programlarına ilişkin belge ve spesifik bilgilerin değişimi,

- d. Özel etkinlikler için Taraflar arasında teknik ve profesyonel personel ile uzmanlık bilgisi değişimi,
- e. Ortak çıkarılara ilişkin konularda ortak profesyonel toplantılar, ve
- f. Tarafların kullanımına yönelik eğitim ve araştırma faaliyetleri düzenlenmesi.

MADDE V

Ortak Projelerin ve Faaliyetlerin Tanımlanması ve Uygulanması

5.1. İşbu Anlaşmanın imzalanmasını müteakip üç ay içinde ve işbu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra her yılın 31 Ocak tarihine kadar, her bir Taraf, karşı tarafa, yazılı olarak, ilerleyen takvim yılı için bir "Çalışma Programı"belgesi sunacaktır.

5.2. Her bir Taraf'ın Çalışma Programı karşılıklı çıkar projeleri veya faaliyetlerinin ortak uygulanmasına ilişkin öneriler içerecektir.

5.3. Taraflarca Çalışma Programı'ndaki hangi projelerin ve faaliyetlerin uygulanacağına birlikte karar verilmesinden sonra ve gerekli fonların ve yetkilerin sağlanmasını müteakip, Taraflar, her bir projenin ve faaliyetin yönetileceği kayıt ve şartları gösterir proje-özellikli veya faaliyet-özellikli Mutabakat Muhtıralarını ("MOU") hazırlayacaklardır. Her bir MOU, Taraflarca üstlenilecek mali taahhütlerin özellikleri ve miktarı da dahil olacak ancak bununla sınırlı kalmayacak şekilde Tarafların sorumluluklarını ve yükümlülüklerini ayrıntılı olarak ortaya koyacaktır.

5.4. Ortak bir proje veya faaliyetin sonucunda ortaya çıkacak yayınlarda Tarafların hak ve sorumlulukları ilgili MOU'da veya Taraflarca karşılıklı olarak üzerinde mutabık kalınması durumunda, aralarındaki ayrı bir anlaşmada belirlenecektir.

MADDE VI

İhtilafların Çözümü

6.1. İşbu Anlaşmanın uygulanmasından doğacak tüm ihtilaflar müzakereler yoluyla çözümlenecektir.

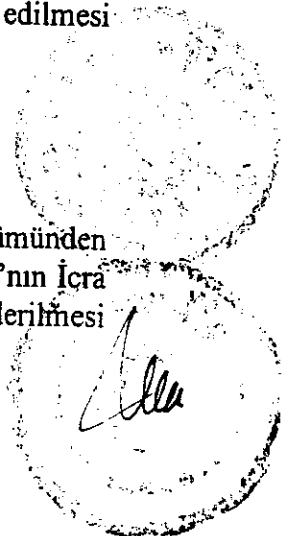
6.2. İşbu Anlaşmada açıkça beyan edilmeyen veya ima edilmeyen hiçbirşey, Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye Cumhuriyeti kanunları veya Uluslararası Hukuk çerçevesinde OAS, GS/OAS, IACD veya onun personelinin imtiyaz ve bağışıklıklarından feragat edilmesi anlamında işletilemez.

6.3. İşbu Anlaşmada açıkça beyan edilmeyen veya ima edilmeyen hiçbirşey, Türkiye Cumhuriyeti kanunları ve yönetmelikleri veya Uluslararası Hukuk çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin veya onun personelinin imtiyaz ve bağışıklıklarından feragat edilmesi anlamında işletilemez.

MADDE VII

Kurumsal İşbirliği ve Muhabere

7.1. İşbu Anlaşma çerçevesinde GS/OAS'in yükümlülüklerinin icrasından ve eşgüdümünden sorumlu GS/OAS bünyesindeki kurum Amerikalılararası İşbirliği ve Kalkınma Ajansı'nın İcra Sekreteryasıdır. İşbu Anlaşmaya ilişkin tüm muhaberatın aşağıdaki adrese gönderilmesi gerekmektedir:

The Director General
Inter-American Agency for Cooperation and Development
General Secretariat of the Organization of American States
1889 F Street. NW
Washington, D.C. 20006
Tel: 202 458 3783
Fax: 202 458 3526

7.2. Türkiye Cumhuriyeti'nin, işbu Anlaşma çerçevesindeki yükümlülüklerinin icrasından ve eşgüdümünden sorumlu kurumu Dışişleri Bakanlığı'dır. Türkiye Cumhuriyeti için işbu Anlaşmaya ilişkin tüm muhaberatın Türkiye Cumhuriyeti'nin Vaşington'daki Büyükelçiliği'ne gönderilmesi gerekmektedir.

7.3. Her bir Taraf yazılı olarak bildirmek suretiyle muhabere yapılmak üzere tayin edilen kişiyi değiştirebilir.

MADDE VIII **Geçerlilik Süresi, Tadilat ve Sona Erme**

8.1. İşbu Anlaşma karşılıklı rıza ile gözden geçirilebilir ve tadil edilebilir. Her bir gözden geçirme ve tadilat, onaylama konusundaki iç mevzuatın tamamlanmasını müteakiben diplomatik kanallardan yapılacak bildirimin tarihi itibarıyla geçerlilik kazanır.

8.2. İşbu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti'nin OAS'e gerekli yerel onaylama usüllerinin tamamlandığına dair diplomatik kanaldan bildirimde bulunduğu tarih itibarıyla yürürlüğe girer.

8.3. Her bir Taraf işbu Anlaşmayı altmış takvim günü öncesinden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle sona erdirebilir.

8.4. İşbu Anlaşmanın sona ermesi, o zaman zarfında uygulaması sürdürülmekte olan ve gereğince fonlandırılmış bulunan belirli proje ve faaliyetleri, ilgili MOU aksini gerektirmediği sürece etkilemeyecektir.

İşbu Anlaşma Tarafların tam yetkili temsilcilerince aşağıda belirtilen yer ve tarihte, iki orijinal nüsha halinde imzalanmıştır.

Vaşington, D.C.'de, yirmibeş Ağustos 2004 tarihinde, İngilizce dilinde yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Osman Faruk LOĞOĞLU
Büyükelçi
Daimi Gözlemci

Amerika Devletleri Örgütü Adına

Luigi R. EINAUDI
Büyükelçi
Genel Sekreter Yardımcısı

